

Programsensorrappport Samfunnsøkonomi, 5-årig masterprogram

1. Innledning og bakgrunnsinformasjon

Rapporten behandler studieprogrammet for 5-årig profesjonsstudium i samfunnsøkonomi ved Institutt for økonomi, UIB for kalenderåret 2013. Rapporten baserer seg på innhentet tallmateriale og samtaler med instituttleder, undervisningsleder, kontorsjef, studierettleder og samtaler med representanter for studentene. Instituttets informasjon på nettsidene er også benyttet. Instituttet har vært svært velvillig til å gi informasjon om programmet og har generelt samarbeidet svært godt med programsensor. Rapporten er min første som programsensor ved programmet og derfor vil rapporten i noen grad reflektere mine førsteinntrykk av programmet. Det følger av dette at rapporten på noen punkter blir mer beskrivende enn vurderende.

2. Evaluering av studieprogrammet

Programsensor har evaluert opplegget og gjennomføringen av det 5-årige masterprogrammet i samfunnsøkonomi. Siden programmet i stor grad overlapper med bachelor-programmet og det 2-årige masterprogrammet er rapportene for disse programmene i vesentlig grad også relevante for det 5-årige programmet. Denne rapporten er derfor mindre omfattende enn rapportene fra de to studieprogrammene. Foruten en generell beskrivelse av det 5-årige masterprogrammet og rekruttering og gjennomføringstall, legges det i denne rapporten derfor vekt på å diskutere eventuelle utfordringer knyttet til å kjøre to parallelle løp for masterutdanning i samfunnsøkonomi og hvorvidt arbeidsmarkedet skiller mellom kandidater med en 3+2-modell og studenter fra det 5-årige programmet.

2.1 Informasjon

Læringsutbyttet for det 5-årige masterprogrammet i samfunnsøkonomi er presentert på en ryddig og oversiktlig måte på instituttets nettside og gir en grei første innsikt i hvilken kompetanse studentene kan oppnå.

2.2 Faglig oppbygging og sammenheng

Studentene tas opp til et 5-årig integrert studium i samfunnsøkonomi og det viktigste skillet mellom disse studentene og studenter som tar det ordinære studieløpet med 3-årig bachelor og 2-årig master i samfunnsøkonomi er at studenter på 5-årig master får en noe større fordypning og bredde innen samfunnsøkonomiske emner. Ifølge instituttets studieplaninformasjon/nettsider legger det 5-årige integrerte studiet noe mer vekt på metodefagene matematikk og statistikk/økonometri. Konsistent med dette er det også lagt inn et krav om at opptak til profesjonsstudiet krever en viss realfagsfordypning fra videregående skole i form av enten R1 eller S1 + S2. Oppbyggingen av programmet er i struktur og innhold relativt likt det som tilbys i profesjonsstudiene i samfunnsøkonomi ved UiO og NTNU.

2.3. Rekruttering og gjennomstrømning

Hensikten med å etablere et profesjonsstudium i samfunnsøkonomi har trolig vært å gjøre faget mer attraktivt ved å tilby et mer strømlinjeformet og integrert studium på samme måte som profesjonsstudiene i andre disipliner som medisin, teknologi og psykologi, samt det tradisjonelle profesjonsstudiet i samfunnsøkonomi ved UiO. Det er derfor interessant å undersøke nærmere hvordan utviklingen i rekrutteringen har vært. Tabell 1 viser poenggrenser fra samordna opptak for profesjonsstudiet i samfunnsøkonomi i perioden 2006 til 2012. Det framgår at det har skjedd en ikke ubetydelig reduksjon av poenggrensene; mens poenggrensen for studenter med 1.gangsvitnemål var 54.5 i 2007 var poenggrensen i 2012 nede på 47.7. Denne poenggrensen er bare litt høyere enn tilsvarende grense for opptak til bachelorprogrammet (46.3). Det ser derfor ut til at studieprogrammets attraktivitet har falt noe i løpet av de siste 6-7 årene. Intensjonen om å tilby et mer attraktivt studieprogram enn den tradisjonelle 3+2-modellen ser derfor ikke ut til å hatt varig virkning, men her må det tas forbehold om at tallmaterialet er lite og omfatter få studenter.

Tabell 1. Poenggrenser. Opptak på profesjonsstudiet i samfunnsøkonomi, samordna opptak.

	1.gangsvitnemål	Ordinær kvote
2012	47.7	50.3
2011	47.2	48.5
2010	47.8	50.3
2009	46.8	48.6
2008	53.3	55.1
2007	54.5	54.3
2006	52.7	54.0

Tabell 2 viser utviklingen i antall studenter og gjennomstrømning i perioden for de som startet studieprogrammet basert på tallmaterialet skaffet til veie av instituttet. Tabellen indikerer at frafallet fra studieprogrammet er betydelig. Over halvparten av studentene som starter studieprogrammet faller fra i løpet av studiet. Sett i sammenheng med de fallende poenggrensene presentert i Tabell 1 understreker dette at situasjonen for profesjonsstudiet gir grunn til bekymring. Det ser ut til at 3+2-modellen er den studiemodellen som fortsatt bidrar mest til studiepoengproduksjon og produksjon av kandidater med utdanning på masternivå i samfunnsøkonomi. Noe av frafallet på profesjonsstudiet skyldes trolig studenter som flytter over til andre studieprogrammer og institusjoner, for eksempel masterprogrammet ved NHH som er et relativt nært substitutt. I noen grad kan dermed opptak på profesjonsstudiet framstå mer som et springbrett for opptak på andre programmer. For å få mer informasjon om denne konkurransesituasjonen bør instituttet undersøke nærmere og mer systematisk destinasjonen til de som faller fra profesjonsstudiet. I denne sammenheng er det også relevant å se nærmere på hvor i prestasjonsfordelingen (for eksempel målt ved karakternivå fra videregående skole) de studentene som faller fra/fullfører befinner seg.

Mens andre profesjonsstudier som psykologi, medisin, teknologi og NHH-studiet framstår som suksesser når det gjelder studentrekruttering og gjennomføring er det litt overraskende at et tilsvarende profesjonsstudium i samfunnsøkonomi ikke lykkes bedre. Problemene med høyt frafall er noe profesjonsstudiet i samfunnsøkonomi ved UiB deler med det tilsvarende 5-årige masterprogrammet ved NTNU. Trolig spiller tradisjoner og oppfatningen av studiet og kandidatene i arbeidsmarkedet en rolle her. Det er mulig at kandidater med 5-årig

profesjonsutdanning i samfunnsøkonomi ikke framstår som noen klart definert og selektert gruppe i arbeidsmarkedet og at lite skiller disse kandidatene fra kandidater med et bachelor og 2-årig masterprogram bak seg. Selv om tallgrunnlaget nødvendigvis må bli begrenset vil det være nyttig for instituttet å undersøke nærmere hvorvidt arbeidslivet skiller mellom kandidater med ulike studieprogrammer.

Tabell 2. Studenttall og gjennomstrømning for kullene som startet 2003 til 2009.

Kull	Gjennomført	Frafall	Overføring	Aktive	Total
2003	8	10			18
2004	10	9		1	20
2005	5	8			13
2006	3	8			11
2007	7	11		1	19
2008	6	13		3	22

5. Oppsummering

Oppbyggingen og strukturen i programmet er i hovedsak det vi kan forvente av et studium som tar sikte på å gi en mastergradsutdanning i samfunnsøkonomi. Selv om antall søkere og nivået på poenggrensene til opptak indikerer relativt tilfredsstillende søkning, legger en merke til at poenggrensene er redusert over tid. Sammen med det relativt store frafallet fra studieprogrammet tilsier det at situasjonen for profesjonsstudiet gir grunn til bekymring. Instituttet bør forsøke å innhente mer informasjon om destinasjonen til kandidatene som forlater programmet. Det er også grunn til å diskutere og undersøke om arbeidsmarkedet skiller mellom kandidater fra profesjonsstudiet og kandidater med 3+2-modell i tilstrekkelig grad til å forsvare et separat profesjonsstudium.

Trondheim, 3.februar 2014

Bjarne Strøm

(sign)